

Zalecenia polityczne wypracowane przez konsorcjum projektu AI4AGRI

Wnioski:

- **Decydenci polityczni** powinni włączyć sztuczną inteligencję do programów ekologicznych WPR i programów rozwoju obszarów wiejskich, jednocześnie wyjaśniając standardy etyczne.
- **Podmioty świadczące usługi kształcenia i szkolenia zawodowego** powinny przyjąć i rozszerzyć zasoby szkoleniowe AI4Agri, dostosowując je do różnorodnych potrzeb osób uczących się.
- **Rolnicy i doradcy** powinni angażować się w szkolenia i badać modele współpracy w zakresie wspólnych usług opartych na sztucznej inteligencji.
- **Firmy dostarczające technologie** powinny wspólnie projektować niedrogie, przyjazne dla użytkownika rozwiązania zgodne z celami zrównoważonego rozwoju.

Sztuczna inteligencja w rolnictwie nie jest luksusem, ale koniecznością dla zrównoważonej przyszłości Europy. Inwestując w infrastrukturę, umiejętności, finanse, zarządzanie danymi i standardy etyczne, Europa może zapewnić, że sztuczna inteligencja stanie się narzędziem zrównoważonego rozwoju, konkurencyjności i odporności – dostępnym dla wszystkich rolników, a nie tylko dla nielicznych.

AI4Agri projekt UE

www.ai-4-agri.eu

Skontaktuj się z nami: info@ai-4-agri.eu

Niniejsza publikacja jest objęta licencją Creative Commons 4.0. Oznacza to, że można ją wykorzystywać, kopiować, rozpowszechniać, modyfikować i remiksować, pod warunkiem podania autora i wskazania, że jest to licencja Creative Commons.

AI4AGRI

AI4Agri

Rozwijanie umiejętności ekologicznych i cyfrowych w kierunku wykorzystania sztucznej inteligencji w rolnictwie

Numer projektu: 2023-1-PL01-KA220-VET-000160825

Kontekst:

Rolnictwo europejskie stoi przed rosnącą presją, aby znaleźć równowagę między wydajnością a celami zrównoważonego rozwoju i ochrony klimatu. Sztuczna inteligencja (AI) oferuje znaczny potencjał w zakresie wydajności, odporności i zarządzania środowiskiem, jednak jej wdrażanie pozostaje nierównomierne. Trwałe bariery obejmują słabą infrastrukturę wiejską, wysokie koszty inwestycji, ograniczoną znajomość technologii cyfrowych, fragmentaryczne zarządzanie danymi oraz kwestie etyczne.

Projekt AI4Agri podjął te wyzwania, łącząc badania, szkolenia i dialog polityczny w czterech krajach partnerskich (Polska, Szwecja, Cypr, Grecja). Jego rezultaty obejmują:

- kompleksowa analiza potrzeb w zakresie wdrażania sztucznej inteligencji,
- program nauczania i siedem modułów e-learningowych dla osób uczących się w ramach kształcenia i szkolenia zawodowego,
- szkolenie pilotażowe z udziałem 83 uczestników,
- krajowe i międzynarodowe okrągłe stoły poświęcone polityce, identyfikujące wspólne wyzwania i rozwiązania.

Kluczowe wyzwania związane z polityką:

- **Deficyt infrastruktury:** Obszary wiejskie często nie mają dostępu do łączności szerokopasmowych i sieci 5G, co uniemożliwia rolnikom korzystanie z platform AI.
- **Wysokie koszty:** Początkowe inwestycje w narzędzia AI są zbyt wysokie dla małych i średnich gospodarstw rolnych.
- **Luka kompetencyjna:** Wielu rolników i doradców nie ma kompetencji cyfrowych, a starsze pokolenia pozostają sceptyczne.
- **Fragmentacja danych:** Brak interoperacyjnych ram zarządzania ogranicza skuteczne wykorzystanie danych rolniczych.
- **Niepewność etyczna i prawna:** Rolnicy nie mają jasności co do praw do danych, odpowiedzialności i przejrzystości narzędzi AI.

Rekomendacje polityczne

Aby uwolnić potencjał sztucznej inteligencji w rolnictwie i zapewnić integrację, zrównoważony rozwój i konkurencyjność, zaleca się podjęcie następujących działań:

1. **Inwestowanie w infrastrukturę cyfrową na obszarach wiejskich**
  - Rozszerzenie działalności unijnych centrów innowacji cyfrowych na obszary wiejskie.
  - Zapewnienie gospodarstw demonstracyjnych, wspólnej infrastruktury i usług doradczych.
2. **Stworzenie specjalnego wsparcia finansowego dla sztucznej inteligencji**
  - Wprowadzenie mikrograntów i dotacji dla drobnych producentów rolnych i spółdzielni.
  - Wspieranie spółdzielczych programów własności lub leasingu w celu obniżenia kosztów wejścia na rynek.
3. **Włączenie sztucznej inteligencji do programów szkoleniowych i kształcenia zawodowego**
  - Włączenie programu nauczania i modułów AI4Agri do środków transferu wiedzy w ramach WPR oraz programów kształcenia i szkolenia zawodowego Erasmus+.
  - Promowanie uczenia się mieszanego i partnerskiego w celu zniwelowania różnic pokoleniowych.
4. **Ustanowienie unijnych ram zarządzania danymi rolniczymi**
  - Opracowanie „przestrzeni danych dla rolnictwa w ramach Zielonego Ładu” w celu zapewnienia otwartego, interoperacyjnego i etycznego wykorzystania danych rolniczych.
  - Ochrona praw rolników do ich danych i promowanie przejrzystości algorytmów sztucznej inteligencji.
5. **Wprowadzenie standardów „zielonej sztucznej inteligencji od samego początku”**
  - Wymaganie, aby narzędzia sztucznej inteligencji były energooszczędne, przejrzyste i przyjazne dla środowiska.
  - Dostosowanie wdrażania sztucznej inteligencji w rolnictwie do unijnej ustawy o sztucznej inteligencji i polityki zrównoważonego rozwoju.
6. **Zapewnienie spójności polityki na wszystkich płaszczyznach**
  - Dostosowanie planów strategicznych WPR do priorytetów UE w zakresie cyfryzacji i ekologii.
  - Zachęcanie do koordynacji międzyresortowej na szczeblu krajowym (rolnictwo, cyfryzacja, edukacja).